

Landsting, at fremhæve, at det neppe vil være til Gavn for den almindelige Befolkning, om det System, vi her er Vidne til i Retning af Prøvelse, Overvejelse og Regulering, skal finde alt for stærkt Udtryk i det kommende Landsting. Jeg vil tage et enkelt Eksempel blandt mange, som viser, hvad det har kostet en enkelt Egn Befolkning, at Landstinget ikke har fulgt Folketinget i denne Sag. Nede i Sydsjælland ligger et af Landets største Grevskaber, der indehaves af Kammerherre, Hofjægermester F. C. Greve Moltke. Dette Grevskab omfatter Godserne Bregentved, Thurebyholm, Juellinge, Alslevgaard, Tryggevælde og Sofiendal. Der er et Hartkorn af 1,095 Tdr. af alle Slags, hvoraf indtages af Skov 97 Tdr. Der er en Fideikommiskapital af 5,572,438 Kr., og der er aarlige Arvefæsteafgifter paa 7,292 Tdr. Byg, Arvefæsteafgifter for bortsolgt Bøndergods. Jordtilliggendet udgør 5,500 Tdr. Land, hvortil kommer et Skovareal af 5,000 Tdr. Land. Med Grevskabet er forbundet Legatkapitaler paa i alt 562,100 Kr. I 1913 modtog Grev Moltke i Afgift af sine Arvefæstere, d. v. s. de Folk, der nu dyrker den Jord, de selv har købt, og som i Virkeligheden Herremændene forlængst skulde have været udelukket fra at faa Indtægt af, 79,409 Kr. 88 Øre. I 1914 var i Kraft af Kapiteltaksternes Stigning denne Indtægt for Greven vokset til 132,422 Kr. 72 Øre, og da Kapiteltaksten for Byg — Arvefæsteafgiften erlægges, som jeg nævnede før, med 7,292 Tdr. Byg — var ens for Aarene 1914 og 1915, indkasserede han ogsaa i Aaret 1915 dette Beløb, 132,422 Kr. 72 Øre. I Aaret 1916 var denne Mands Indtægt af Arvefæstet 155,319 Kr. 60 Øre, og endelig i det sidste Aar, 1917, 152,913 Kr. 24 Øre. I disse 4 Aar, 1914—17, har denne Mand altsaa oppebaaret i Arvefæsteafgifter 573,078 Kr. 28 Øre, altsaa over en halv Million, nær ved 600,000 Kr.

Det forekommer mig rigtigt at nævne dette, fordi man i det andet Ting fra et konservativt Mindretals Side ikke har taget i Betænkning at udtale, at dette Lovforslag over Uret med Afgiftsejerne, altsaa mod Herremændene specielt, idet man siger: Men det er dog ikke en Statsopgave at begunstige den ene Klasse af Befolkningen paa den andens Bekostning. Det forekommer mig unægtelig noget underligt, at et Parti, der tilmed kalder sig et Folkeparti, i sin Udtalelse i en Betænkning til et Lovforslag, der er fremsat paa Rigsdagen, tør fremsætte en saadan Paastand som, at her skulde være Tale om at gøre Uret mod

Herremændene, og at man her vilde begunstige den ene Klasse af Befolkningen paa den andens Bekostning. Sandheden er jo den, at de Folk her i Landet, der oppebærer disse Afgifter, Godsejerne, i Forvejen i højeste Grad er begunstigede og paa ganske uforsvarlig Maade er begunstigede paa den almindelige Befolknings Bekostning, i dette Tilfælde paa Arvefæsternes Bekostning. For Grev Moltkes Vedkommende betyder en Forhøjelse af Kapiteltaksten i Forbindelse med Arvefæsteafgifterne en Merindtægt i Aarene 1914—17 paa 255,438 Kr. 76 Øre. Det vil sige, at nede paa den Egn har Husmænd og smaa Gaardmænd, Parcellister o. s. v. maattet trække til Bregentved Aar efter Aar og af deres surt erhvervede Indtægter aflevere over $\frac{1}{4}$ Million Kr. til en af Landets rigeste Mænd, en Mand, der i Forvejen kan oppebære Renteindtægten af en Fideikommiskapital paa 5 Millioner Kr., en Renteindtægt, der ifølge de sidste Oplysninger i Statskalenderen er 220,000 Kr. aarlig, og endvidere Indtægterne af Herregaardene Bregentved, Gisselfeldt, Thurebyholm, Juellinge, Tryggevælde og Sofiendal og Indtægterne af de mange Skovarealer, hvor der i Øjeblikket naturligvis finder stor Skovhugst Sted. At det saa kan være at gaa den Mand for nær at vedtage et Lovforslag som det her foreliggende, kan vistnok kun et udpræget Folkeparti som det konservative her i Rigsdagen finde paa at mene. Jeg er derfor glad ved, at man trods Striden om formelle Ting i Landstinget under Behandlingen af den formelle Side af Sagen er naaet til et Resultat, og jeg er glad for, at man fra de 3 Partiers Side trods den Betænkelighed, der fra en enkelt Venstremands Side opstod ved Sagens anden Behandling i Landstinget, dog er naaet til det Resultat, at der nu kan øjnes Mulighed for, at vi kan skaane disse Mennesker for den, synes mig, ganske uforsvarlige Afgifts-erlæggelse, som der her i Krigsaarene har været Tale om. Havde man fulgt Folketinget og de Partier, der her stod sammen, Venstre, de Radikale og Socialdemokraterne, havde det betydet et Tab for Grev Moltke paa Bregentved af 73,503 Kr. 36 Øre. Jeg forstaar meget vel, at det 3die Medlem for 3die Kreds (Knuth) i Landstinget demonstrerede mod denne Lov paa sine Standsfællers Vegne; men de Herrer har ingen Ret til at hævde i denne Forbindelse, at her bliver begaaet Uret af Staten, og at man her vil begunstige den ene Klasse i Befolkningen paa den andens Bekostning. De Herrer mener, at det godt kan lade sig gøre, at de stadig er begunstigede paa Smaafolks